

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

סיעוד האישה ברצף החיים - 91434

תאריך עדכון אחרון 30-10-2025

7 HU Credits:

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: אחיות (סיעוד)

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס:

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: עין כרם

מורה אחראי על הקורס (רכז): גב' חדוה סטואין (הדסה) BSN, MSC, RN, גב' עדי רוזנבלט ורום (אסף הרופא) BSN, MPH, RN, גב' גל טרסוב (קפלן)

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: Hedvas2019@gmail.com adiry@shamir.gov.il Galko@clalit.org.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתאום מראש

מורי הקורס:

אורית וינוגרד,
נדיזדה קוריאקין,
שדא מחול,
רות גולצ'אפוס',
איימי סולניקה,
חדוה סטואין,
הילה ולרט,
עדי רוזנבלט,
אלכסנדרה כץ,
לאה מלמד,
רימה לבנפלד,
נינה ווגמן,
שלומית וולף,
גל טרסוב

תאור כללי של הקורס:

הקורס יעסוק במצבי בריאות וחולי לאורך חיי האישה תוך הדגשת היבטים פיזיולוגיים, נפשיים, משפחתיים, תרבותיים וחברתיים, כאשר מיקודו יהיה סביב תקופת הפרייון

מטרות הקורס:

להקנות לסטודנט/ית ידע רחב ומעמיק במגוון מצבי בריאות וחולי לאורך חיי האישה, תוך פיתוח חשיבה קלינית ביקורתית, בהתבסס על התהליך הסיעודי, כלי אומדן מותאמים, סמכויות האחות המוסמכת (Practice of Scope), סטנדרטים טיפוליים והנחיות מקצועיות (Guidelines Clinical /Evidence Based Nursing - EBN). ראיות מבוסס וסיעוד האחות של ומקצועי תפקודי פוטנציאל מיצוי (Gold Standards - Based Nursing - EBN)

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

עם סיום הקורס הסטודנטים ידעו:

1. לזהות ולתאר את הליקויים האנטומיים, הפיזיולוגיים וכן גידולים שפירים וממאירים במערכת המין הנקבית.
2. להכיר גורמי סיכון למחלות במערכת המין הנקבית ודרכי מניעה.
3. לתאר ולטפל באישה ובגבר עם בעיות פרייון.
4. להסביר את הפיזיולוגיה של גיל המעבר ואחריו, וליישם אומדן וטיפול.
5. להדגיש היבטים ייחודיים בקידום בריאות ורווחת האישה, לרבות מניעת הריון.
6. לנתח את התהליכים התקינים והפתולוגיים של ההיריון, הלידה ומשכב הלידה.

דרישות נוכחות (%) :

נוכחות חובה בשיעורים פרונטאליים ובזום, בהתאם לסעיף 6.2 בתקנון האוניברסיטה

שיטת ההוראה בקורס: 1. קריאת חובה מתוך רשימת הספרים והנהלים המצורפת לסילבוס. חומר זה ייכלל במבחן הסופי.
2. שיעורים פרונטליים, שיעורי זום ושיעורים מוקלטים בהתאם למערכת השעות של כל בית ספר ובהתאם להנחיות האוניברסיטה. במפגשי זום חובה להיות עם מצלמה פתוחה ולגלות מעורבות פעילה בשיעור.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

מיניות; מחלות המועברות במגע מיני; טרום ממאירות וממאירות בבריאות האישה; בעיות בפרייון; תסמיני רצפת האגן; הריון: אבחון, הסתגלות, שיתוף וקידום בריאות המטופלת והמשפחה; הסתגלות נפשית, פיזית, וחברתית בהריון; מחלות שונות בהריון; לידה: חווית האישה והמשפחה בלידה הפיזיולוגית; פטלוגיה בלידה; משכב לידה; הסתגלות בתקופת משכב הלידה לאישה ולמשפחתה, בבית החולים, הבית והקהילה, הנקה; משכב לידה פתולוגי; מנופאוזה; זקנה; ועוד

חומר חובה לקריאה:

Davidson, M.R., London, M.L., & Ladewig, P.A. (2024). *Olds' Maternal-Newborn Nursing & Women's Health across the Lifespan (12th ed.)*. Hoboken, NJ: Pearson Education Ltd.

Hinkle, J. L., Cheever, K. H., & Overbaugh, K. J. (2022). *Brunner & Suddarth's textbook of medical-surgical nursing (15th ed.)*. Wolters Kluwer Health

חוקים המסדירים את זכויות הפרט:

חוק העונשין, פרק י' פגיעות בגוף, סימן ב': הפסקת הריון (סעיף 316).

חוקים המסדירים את העיסוק באחיות:

1. חוק העונשין (תיקון מס' 26 תש"ן-1989; תיקון מס' 108 תשע"א-2010) - חובת דיווח סעיף 368 ד(א) (ב).

2. חוק למניעת אלימות במשפחה (תיקון מס' 7), התשס"ב-2001

3. פקודת המיילדות, 1929

4. תקנות בריאות העם (הודעה על חשש אלימות), התשל"ו-1975.

חוזרים של מנהל האחיות:

1. "ריכוז הפעולות שנוספו מעת לעת לליבת העיסוק המקצועי"-חוזר מנהל האחיות מס' 234/2025 מתוך נוהל זה להלן פעולות סיעוד הרלוונטיות לסיעוד האישה:

1.1 החדרת ספקולום לנרתיק ללקיחת תרביות ומשטחים מנכ"ל 13/2001; מנהל הסיעוד 43/2001

2.1 החלטה על הכנסת צנתר לשלפוחית השתן כפעולת סיעוד לאחיות מוסמכות במחלקות יולדות ובמסגרת חדרי לידה; מנהל הסיעוד 180/2021

3.1 מתן דם בידי שתי אחיות מוסמכות מנכ"ל 13/2001; מנהל הסיעוד 43/2001

4.1 מתן חיסון D-Anti ללא הוראת רופא מנכ"ל 13/2001; מנהל הסיעוד 43/2001

5.1 קווים מנחים לניהול לידה שקטה על ידי אחות מוסמכת/מיילדת במערכי נשים ומיילדות; מנהל האחיות - 2024

6.1 שאיבת מי שפיר במהלך בדיקה - כפעולת סיוע לרופא מנהל הסיעוד 123/2017

2. חוזר מנהל הסיעוד 142/2018: הדרכת יולדת להנקה באשפוז ובקהילה

3. חוזר מנהל הסיעוד 205/2023: תחומי עיסוק ופעילות של אחות מוסמכת מרכזת טיפול באם וביילוד במערך האשפוז

-
- חוזר מנהל הסיעוד 172/2021: הבטחת כשירות של אח/ות מוסמכ/ת לצורך סיוע בלידת חירום בהיעדר מוסמך לילוד (מיילדת או רופא)
4. חוזר מנהל הסיעוד 56/2003: חתימת אחות וחתימת מיילדת
- חוזרי המנהל הכללי של משרד הבריאות/ שירותי בריאות הציבור:
1. חוזר מנכ"ל משרד הבריאות 23/2003: נוהל איתור וטיפול בנשים נפגעות אלימות במשפחה על-ידי מטפלים במסגרות הבריאות - באשפוז ובקהילה
  2. חוזר מנכ"ל משרד הבריאות 1/2003: תקנות למניעת אלימות במשפחה (יידוע אנשי מקצוע בתחום הבריאות)
  3. חוזר מנכ"ל משרד הבריאות 11/2020: הפעלת בנק דם ומתן עירוי דם ומרכיביו
  4. חוזר שירותי בריאות הציבור מס' 1/2001, משרד הבריאות. נוהל לטיפול באישה הרה
  5. חוזר שירותי בריאות הציבור 24/2014: נוהל טיפול באישה הרה בתחנות טיפת חלב
  6. תקנות הרופאים (כשירויות לביצוע פעולות חריגות), תשס"א-2001: הוצאת קטטר אפידורלי
  7. חוזר חטיבת שירותי בריאות הציבור 3/2014: נוהל לאיתור נשים בסיכון לדיכאון בהריון ולאחר לידה
  8. חוזר חטיבת שירותי בריאות הציבור 6/2023: הנחיות לביצוע סיקור למניעת אלח דם מוקדם
- בחיידק GBS
ביילוד (Group B Streptococcus)

פרסומים נוספים:

1. משרד הבריאות, האגף לאפידמיולוגיה. (2016). תדריך לחיסונים: חיסון במצבים מיוחדים - הריון והנקה. ירושלים: משרד הבריאות.
2. תדריך של שירותי בריאות הציבור, משרד הבריאות 2001, תדריך למתן חיסון "אנטי D" לנשים בהריון עם RH שלילי

חומר לקריאה נוספת:

1. חוזר שירותי בריאות הציבור 11/2016: בדיקות סקר באוכלוסייה לשם גילוי זוגות בסיכון ללידת ילדים עם מחלות תורשתיות חמורות
  2. חוזר חטיבת הרפואה 5/2018: סיקור שמיעה ליילודים
  3. חוזר משרד הבריאות 15/2011: מעקב קדם לידתי אחר הריון בריסיכון - קביעת תחומי אחריות של קופות החולים
  4. חוזר חטיבת הרפואה 4/2011: נוהל זיהוי ושיוך ילודים
  5. חוזר חטיבת הרפואה 25/2013: בדיקות סקר לגילוי נשים בסיכון לנשאית עובר עם תסמונת דאון
  6. חוזר שירותי בריאות הציבור 1/2018: טיפול בחומצה פולית להפחתת הסיכון למומים מולדים בתעלה העצבית
  7. חוזר חטיבת הרפואה 4/2013: בדיקת על-שמע (אולטרה-סאונד) בהריון
- חוזר מנהל הרפואה מס' 2/2018, משרד הבריאות. בדיקות סקירה ביילודים לזיהוי מוקדם של מחלות אנדוקריניות, מטבוליות ואימונולוגיות

מרכיבי הציון הסופי:

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 100 %

מידע נוסף / הערות:
הרכב הציון הסופי:

א. מבחן סופי - 100%

ציון עובר בקורס:

ב. מבחן סופי - ציון עובר (60 לפחות).

ג. סטודנט שייכשל במבחן הסופי (מועד א' ו ב') ייכשל בקורס.